

หัวข้อสารนิพนธ์	การศึกษาคำศัพท์ภาษาเขมรสุรินทร์ในการทอผ้าพื้นเมือง
ชื่อนักศึกษา	นายดวงเด่น บุญปก
สาขาวิชา	เขมรศึกษา
ภาควิชา	ภาษาตะวันออก
ปีการศึกษา	2540

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาคำศัพท์ภาษาเขมรสุรินทร์ที่ใช้ในงานหัตถกรรมการทอผ้าพื้นเมือง จากภาษาพูดของช่างทอผ้าที่บ้านจันรม ตำบลตาอ็อง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ โดยผู้วิจัยได้รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการผลิตผ้าพื้นเมือง ประกอบด้วยคำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำลักษณนาม คำบอกจำนวนนับ รวมทั้งตัวอย่างประโยคและวลีต่างๆ ที่แสดงตัวอย่างการใช้คำเหล่านี้ ในการศึกษารูปแบบและสีสันทันของผ้าพื้นเมืองนั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมลักษณะของผ้าพื้นเมือง คำศัพท์ที่ใช้เรียกชื่อผ้าและลายผ้าชนิดต่างๆ โดยแสดงภาพประกอบไว้เท่าที่ปรากฏในการทอผ้าในหมู่บ้านนี้ ซึ่งผลการศึกษารูปแบบของผ้าและลายผ้านั้นพบว่า ผ้าที่ผู้ชายใช้คือ ผ้าโสร่ง (stroong) และผ้าขาวม้า (sbai) นั้นมีชื่อเรียกลายผ้าและมีลวดลายจำกัดอยู่ในรูปแบบของลายทางและลายตาราง ส่วนผ้าของผู้หญิง คือ ผ้าซิ่น (sin) นั้นได้รับการประดิษฐ์คิดแปลกลวดลายให้มีความหลากหลายมากกว่าผ้าของผู้ชาย จึงทำให้ผ้าซิ่นมีหลายชนิดและมีชื่อเรียกลายผ้าได้อย่างไม่จำกัด ในด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอยจากผ้าพื้นเมืองนั้นพบว่า ผ้าพื้นเมืองนอกจากจะมีบทบาทสำคัญในการแต่งกายแล้ว ยังเป็นเครื่องประกอบที่สำคัญในงานบุญ และงานพิธีต่างๆ ของท้องถิ่น และผู้วิจัยยังได้รวบรวมความเชื่อและข้อห้ามบางประการของช่างทอผ้ามาบันทึกไว้เพื่อหาความเชื่อมโยงในเหตุและผลอีกด้วย